

Dette resumé er publiceret i det elektroniske tidsskrift
Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet
 (Proceedings from the Annual Transport Conference
 at Aalborg University)
 ISSN 1603-9696
www.trafikdage.dk/artikelarkiv

”Studerende fra bil til bus”

Patrycja Anna Zieba, paz@fynbus.dk

FynBus

Abstrakt

FynBus har i efteråret 2018 gennemført fase 1 af projekt ”Studerende fra bil til bus”, hvor det unge kundesegments transportvaner og holdninger er undersøgt i en grundig markedsanalyse.

Af undersøgelsen fremgår det bl.a., at godt halvdelen af de studerende benytter bus til/fra uddannelse, mens næsten hver fjerde studerende kører alene i bil. I samme undersøgelse vurderer flertallet, at bussen har et overvejende dårligt image sammenlignet med eksempelvis bus og cykel. Fire ud af fem vurderer ligeledes, at bussen er en dyr transportform. Flertallet angiver, at de er meget bekymrede for klimaet, men over halvdelen mener ikke, at de skåner miljøet ved at benytte bus til og fra uddannelse.

Projektet indeholder en kampagne målrettet de unge, samt videreudvikling af undervisningsmateriale til uddannelsesstederne med fokus på transport og mobilitet. Projektet gennemføres i tæt samarbejde med uddannelsesinstitutionerne.

Baggrund for projektet

Ifølge rapporten ’Mobilitet for fremtiden’ (marts 2018) fra Transport-, Bygnings- og Boligministeriet vil antallet af biler fortsat stige i fremtiden, og der forudsiges en samlet vækst i den indenlandske personbiltrafik på 16 %, mens den tid bilisterne bruger i bilkøer og stærk trængsel forventes at stige med 61 % frem mod 2030. Det medfører samfundsmæssige og miljømæssige konsekvenser, mere trafikerede veje, øget trængsel og problemer med at finde parkeringspladser.

De studerende er en del af denne udvikling idet deres transportvaner ændrer sig. De studerende har i stigende omfang rådighed over bil med relativ mindre brug af den kollektive trafik og cykler til følge, og der ses på Fyn flere eksempler på, at trafikken omkring uddannelsesstederne er præget af trængsel. Det er en

landsdækkende tendens. Samtidig er den kollektive trafikbetjening af uddannelsesstederne god og koordineret med uddannelsesstederne.

Med det som baggrund har FynBus defineret et projekt ”Studerende fra bil til bus”. Projektet fokuserer på det unge kundesegment, som omfatter studerende på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser.

Projektet understøtter FN’s verdensmål for klimainsats, som indgår i udviklingsdagsordenen for bæredygtig udvikling frem mod 2030. Derfor er bæredygtighed med fokus på miljø en uadskillelig del af projektet.

Målsætning og effekt

Formålet med projektet er en politisk og samfundsmæssig debat.

Plan for projektet

Projektet er tænkt i 3 faser, der samlet set strækker sig over perioden 2018-2020.

Fase 1 (oktober–december 2018):

Der er gennemført en undersøgelse af studerendes transportvaner, adfærd og behov, samt deres vurdering af kollektiv trafik. På den baggrund er baggrunde for de studerendes valg af transportmiddel belyst.

Formålet med undersøgelsen, en kortlægning af de studerendes adfærd, herunder fakta og argumenter som kan danne baggrund for politisk og samfundsmæssig drøftelse, er opnået.

Fase 2:

Planlægning af debat blandt elever og uddannelsessteder, markedsindsatser, samt konsultationer med rådgiverpanel.

Fase 2 er påbegyndt og forventes at løbe i 2019 og 2020.

Fase 3:

I fase 3 aktiveres politisk og samfundsmæssig debat med fokus på blandt andet klima og mobilitet.

Fase 3 forventes påbegyndt i 2020.

Resultat af fase 1

FynBus har i efteråret 2018 gennemført en markedsanalyse, der sætter fokus på de unges transportvaner og præferencer. I alt 532 elever deltog i undersøgelsen.

Markedsanalysen foregik i tæt samarbejde med Det Blå Gymnasium (Glamsbjerg), Svendborg Gymnasium og HF+VUC Fyn. Situationen omkring HF+VUC var, at uddannelsesstedet havde vedtaget at nedlægge samtlige parkeringspladser for de studerende med virkning fra 1. februar 2019. Dermed var der skabt en brændende platform for de studerende, som projektet kan drage fordel af.

Af analysen fremgår bl.a., at mere end halvdelen af de studerende benytter bus til og fra deres uddannelsessted, mens næsten hver fjerde studerende kører alene i bil. I samme undersøgelse vurderer flertallet, at bussen har et overvejende dårligt image sammenlignet med eksempelvis bil og cykel. Fire ud af fem vurderer ligeledes, at bussen er en dyr transportform. Flertallet angiver, at de er meget bekymrede for

klimaet, men over halvdelen mener ikke, at de skåner miljøet ved at benytte bus til og fra uddannelsesstedet.

FynBus ser undersøgelsen som grundlag for en målrettet indsats for at gøre bussen mere attraktiv for den unge målgruppe.

Samarbejdet med uddannelsesstederne

Samarbejdet med Det Blå Gymnasium (Glamsbjerg) inkluderede brug af undervisningsmaterialer udarbejdet af FynBus. Undervisningsmaterialet i form af study cases består af beregningsopgaver med fokus på økonomiske data (beregning af biludgifter og sammenligning med pris af busbilletter) eller miljødata (besparelse af CO₂ i kg ved at tage bussen). Dette materiale ønskes udvidet og udformet som en generel pakke for alle uddannelsessteder.

Samarbejde med Svendborg Gymnasium inkluderede FynBus' deltagelse i skolens innovationsuge. Samarbejdsklassen analyserede undersøgelsens resultater og fremstillede projektideer omkring, hvordan man kan påvirke studerendes adfærd til at vælge bussen fremfor bilen.

Følgende indsatser var i fokus hos eleverne:

- tilgængeliggørelse af tracking af busserne i realtid,
- loyalitetsprogrammer og
- miljøaspekter for at vælge bussen.

Samarbejde med HF+VUC Fyn inkluderede en kampagne under titlen "#frabiltibus" i forbindelse med nedlæggelse af parkeringspladser. Følgende handlinger er sat i gang: infoskærm med realtid på skolen, nyhedsbrev sendt til alle studerende og medarbejdere med fokus på argumenterne for at vælge bussen fremfor bilen (baseret på undersøgelses resultater), marketingmaterialer, et stort arrangement med ambassadørindsats, FynBus' telt og infostand, konkurrence m.v.

Planer for 2019 og 2020

Ud fra markedsanalysen og samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne ser FynBus tre overordnede indsatsområder, hvor der kan arbejdes med unges adfærd for at vælge bussen fremfor bilen. Indsatsområderne er skitseret i skemaet nedenfor:

Indsatsområde 1 "Skabe buskultur"	Indsatsområde 2 "Fastholdelse"	Indsatsområde 3 "Politisk fokus"
<ul style="list-style-type: none"> - Adfærd og opdragelse - Undervisningsmateriale - Nudging* - Samarbejde med uddannelsessteder 	<ul style="list-style-type: none"> - Fokus på de 50 % af de studerende, der allerede er i bussen - 70 %, som afslutter uddannelse, siger farvel til bussen - Markedsanalyse for at undersøge, hvad skal der til for ikke at miste kunder fra det unge kundesegment, når de er færdige med deres uddannelse - Udvikling af et loyalitetsprogram - Udarbejde story-telling og Instagram-strategi 	<ul style="list-style-type: none"> - Politisk drøftelse - Indsats på en stor skala - Strategiske samarbejder - Inddrage medierne - Påvirke og sætte barrierer - Bevægelse, der skaber forandring

* **Definition Nudging:** Forsøg på at tilskynde til adfærdsændringer med diskrete anvisninger. For eksempel en pil på gulvet til trappen frem for til elevatoren.

Deltagelse i Trafikdage 2019

FynBus vil præsentere projekt "Studerende fra bil til bus", heri resultater af den grundige markedsanalyse af studerendes transportvaner, adfærd og behov, samt deres vurdering af kollektiv trafik. Desuden vil FynBus fortælle om de planlagte aktiviteter.